

آموزش مهارت‌های اطلاعاتی:

در نظریه و عمل

جووب و کریس پویس

ترجمه: علیرضا رستمی گومه

زمستان ۱۳۸۴

Webb, Jo

وب، جو

آموزش مهارت‌های اطلاعاتی: در نظریه و عمل / جو وب و کریس
پویس؛ ترجمه علیرضا رستمی گومه ۲- تهران: چاپار، ۱۳۸۴.
۲۳۹ ص: نمودار.

ISBN: ۹۶۴-۷۷۹۰-۴۲-۲ = ریال ۲۵۰۰۰

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا

کتابنامه: ص. [۲۳۹]-۲۴۵.

۱. بازاربایی اطلاعاتی -- راهنمای آموزشی. ۲. منابع اطلاعاتی -- راهنمای
آموزشی. الف. پوویس، کریس، Chris، Powis. ب. رستمی گومه، علیرضا،
۱۳۵۶- مترجم. ج. عنوان.

۰۲۵/۵۲۴۰۷۱

ZAT۳۰۷۵/۲۱۸

۸۴-۲۵۰۰۹م

کتابخانه ملی ایران ۱۳۸۴

تهران: ۸۸۸۹۹۶۸۰ - ۰۹۱۲۱۹۶۰۲۱۴

آموزش مهارت‌های اطلاعاتی: در نظریه و عمل

تألیف: جو وب و کریس پویس

ترجمه علیرضا رستمی گومه

چاپ اول - زمستان ۱۳۸۴

شمارگان: ۳۰۰۰

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است.

ISBN: 964-7790-42-2

شابک: ۹۶۴-۷۷۹۰-۴۲-۲

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

فهرست مندرجات

۷	پیشگفتار مترجم
۹	۱- مقدمه
۹	۱-۱. پیشینه
۱۲	۱-۲. تعاریف
۱۴	۱-۳. سواد اطلاعاتی
۲۰	۱-۴. سواد اطلاعاتی و سواد چندگانه
۲۰	۱-۵. آموزش مهارت‌های اطلاعاتی
۲۳	۱-۶. ساختار این کتاب
۲۷	۲- فراگیران و مکتب‌های یادگیری
۲۸	۲-۱. درک و یادگیری
۳۱	۲-۲. نظریه‌های یادگیری
۳۶	۲-۳. شخصیت و یادگیری
۴۰	۲-۴. فرهنگ و جنسیت
۴۳	۲-۵. تجربه و انتظار
۴۴	۲-۶. فناوری‌های یادگیری و شیوه‌های یادگیری
۴۵	۲-۷. یادگیری و سبک‌های یادگیری در عمل
۵۳	۳- انگیزش فراگیران
۵۳	۳-۱. انگیزش چیست؟
۵۵	۳-۲. یادگیری و انگیزش
۵۹	۳-۳. انگیزش و مهارت‌های اطلاعاتی
۶۰	۳-۴. انگیزش در عمل
۷۳	۴- بررسی: درک نیاز فراگیران
۷۴	۴-۱. بررسی چیست؟
۷۶	۴-۲. بررسی در عمل
۸۲	۴-۳. تقسیم‌بندی شواهد

- ۸۳ ۴-۴. عدم بررسی باعث چه اتفاقی می‌شود؟
- ۹۳ ۵- برنامه‌ریزی تجربه یادگیری
- ۹۴ ۱-۵. برنامه‌ریزی در بافت
- ۹۵ ۲-۵. فرایند برنامه‌ریزی
- ۹۶ ۳-۵. اهداف، مقاصد، و نتایج یادگیری
- ۱۰۳ ۴-۵. برنامه‌ریزی داده‌ها
- ۱۰۸ ۵-۵. آماده‌سازی ارائه
- ۱۱۰ ۶-۵. یادگیری الکترونیکی
- ۱۱۲ ۷-۵. بازتاب‌ها و خاتمه
- ۱۱۹ ۶- ارائه: ابزارها، فنون، و رویکردها
- ۱۲۰ ۱-۶. روش‌های آموزش
- ۱۲۵ ۲-۶. چگونه می‌توان آموزش خوب را پشتیبانی کرد
- ۱۳۶ ۳-۶. نتیجه‌گیری
- ۱۴۷ ۷- ارزیابی
- ۱۴۷ ۱-۷. درک ارزیابی
- ۱۴۸ ۲-۷. تعریف ارزیابی
- ۱۵۰ ۳-۷. دلایل ارزیابی
- ۱۵۳ ۴-۷. اصول ارزیابی
- ۱۵۴ ۵-۷. ارزیابی در عمل
- ۱۵۵ ۶-۷. برنامه‌ریزی ارزیابی
- ۱۵۷ ۷-۷. شکل ارزیابی
- ۱۶۳ ۸-۷. چه کسی ارزیابی را انجام می‌دهد؟
- ۱۶۴ ۹-۷. چگونه نمره بدهیم
- ۱۶۵ ۱۰-۷. ارائه بازخورد
- ۱۶۷ ۱۱-۷. مطالب پایانی: اصلاح فعالیت
- ۱۷۵ ۸- بازخورد و ارزشیابی
- ۱۷۵ ۱-۸. بازخورد
- ۱۷۶ ۲-۸. چرا به دنبال بازخورد هستیم؟

۱۷۷	۸-۳. موضوع‌های کلیدی در بازخورد
۱۸۱	۸-۴. روش‌های بازخورد
۱۹۱	۸-۵. ارزشیابی
۱۹۳	۸-۶. اندازه‌گیری تاثیر
۱۹۴	۸-۷. نتیجه‌گیری
۲۰۱	۹- ایجاد تیم آموزش
۲۰۲	۹-۱. توسعه مهارت‌ها برای آموزش و یادگیری
۲۰۷	۹-۲. همکاری
۲۰۹	۹-۳. فرهنگ‌سازی
۲۱۶	۹-۴. درگیری کار و تفکر: ایجاد تیم آموزش
۲۲۵	۱۰- نتیجه‌گیری‌ها و آینده
۲۲۵	۱۰-۱. بررسی موضوع‌های این کتاب
۲۲۷	۱۰-۲. یادگیری: دیدگاهی وسیع‌تر
۲۲۸	۱۰-۳. یادگیری و فناوری
۲۳۰	۱۰-۴. متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی و نقش ما در یادگیری
۲۳۳	منابع و مآخذ

پیشگفتار مترجم

آموزش مهارت‌های جستجو و یافتن منابع اطلاعاتی با رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی عجین شده است و جستجوگران اطلاعات بدون آگاهی از راه‌های جستجوی اطلاعات، موفق نمی‌شوند به اهداف خود دست یابند. اطلاعات همانند جریان سیال در حال حرکت است و بهره‌گیری از آن نیاز به تجهیز به دانش مدون و روزآمد دارد.

هرچند بیشتر متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی انواع کلاس‌های مناسب را گذرانده‌اند، ولی مهارت‌های آموزش به‌طور گسترده در برنامه‌های درسی علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی مطرح نیستند. این حالت به علت زودگذر دانستن موج جدید اطلاعاتی است و تا حدودی نیز به دلیل درک اشتباه این موضوع است که نقش یادگیری و آموزش با این حرفه زیاد در ارتباط نیست، بلکه فقط مناسب با کتابخانه‌های دانشگاهی است. دلیل اساسی‌تر به‌خاطر تنش بین متخصصان و مهارت‌های انتزاعی در آماده‌سازی برای کار حرفه‌ای است. نتیجه پایانی این است که بیشتر افراد تازه وارد به این حرفه هیچ رشد دانشگاهی برای چگونگی آموزش یا پی‌ریزی نظریه‌های کارآمد فرایند یادگیری ندارد.

در این کتاب شرایط صحیح آموزش و یادگیری مورد بحث قرار گرفته است و نقش معلم در شکل‌دهی به این فعالیت ذکر شده است. فراگیران از ارکان مهم یادگیری و آموزش هستند که در این کتاب به تفصیل در مورد نحوه رفتار و کنش آنها و همچنین روش‌های آموزش و یادگیری بحث کرده‌ایم.

معلم نقشی اساسی در آموزش و یادگیری دارد. تعداد اندکی از مردم به‌طور کامل خود آموخته هستند. بیشتر افراد برای یادگیری و کمک به درک موضوعات جدید به معلم نیاز دارند. بیشتر نظریه‌های آموزشی بر اساس اصول شرکت فعال معلم و ایجاد فرصت‌های یادگیری ساختاریافته شکل گرفته‌اند. روش‌های که کتابخانه‌ها و گردآورندگان اطلاعات از یادگیری حمایت می‌کنند، کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند و بیشتر ارزش‌های حرفه‌ای خود را صرف دسترسی جهانی به دنیای اطلاعات می‌کنیم.

نظریه‌های یادگیری از موارد ذکر شده در این اثر است. نظریه‌های زیادی در مورد چگونگی یادگیری مردم وجود دارد. این نظریه‌ها اغلب بر اساس فرضیه‌های متفاوت درباره ماهیت بشر و جامعه است. اگرچه بیشتر معلمان ناآگاهانه از ترکیبی از این نظریه‌ها استفاده می‌کنند، ولی برای توضیح این کار می‌توان گفت که منظور آنها طراحی فعالیت‌های یادگیری است.

این اثر چگونگی دلیل آموزش مهارت‌های اطلاعاتی را مشخص می‌سازد و آموزش را به عناصر جداگانه تقسیم می‌کند. این عمل به عنوان تابلو راهنمایی برای فراگیران است و به شروع کار کمک می‌کند و همچنین معیارهایی برای پیشرفت ارائه می‌دهد و کاربران قادر به درک خدمات و موضوعات مختلف ارائه شده در کلاس هستند.

در این اثر به موضوعاتی نظیر آماده‌سازی و کاربرد اهداف، مقاصد، و نتایج یادگیری، محتوا و ساختار برنامه‌ریزی، آماده شدن برای ارائه کلاس، بعضی توجهات خاص برای آموزش الکترونیکی و تأثیرات آن بر فرایند برنامه‌ریزی خواهیم پرداخت. برنامه‌ریزی برای فرایند آموزش مهم است. برنامه‌ریزی خوب به شما امکان شفافیت آنچه را که می‌خواهید انجام دهید، فراهم می‌سازد و فرصت‌های صحیح را برای انجام آنها ایجاد می‌کند. برنامه‌ریزی مؤثر اغلب عاملی تعیین کننده در آموزش موفق است و احتمالاً آسان‌ترین قسمتی است که قادر به اصلاح و ارتقای آن در حوزه کاری خواهید بود.

امید است که این اثر کمک کند تا کتابداران عزیز با ایجاد فرصت‌هایی برای برنامه‌ریزی، ارزشیابی و بررسی و تشویق فرمول‌بندی اهداف راهبردی برای حوزه آموزش مهارت‌های اطلاعاتی، قادر به پرورش فرهنگ یادگیری و آموزش باشند.